

Forgængerens Regnskab, han afleverer. Finansministeren bliver nemlig eet med Finanserne: naar Finanserne har det godt, saa frydes han; naar det gaar dem daarligt, saa smertes han, selv om det er Forgængerens Sorger eller Glæde, han saaledes gør sig til eet med. Desuden er intet saa sødt som det at gøre en Uret god igen — i alt Fald er efter Sigende intet saa sødt. Den højtærede Finansminister udtrykte sin Glæde paa en behersket Maade, og det skal jeg anerkende. Han sagde, da han nævnte Resultaterne, kun følgende: „Hvilket ikke er saalidt gunstigere, end de Tal, der i Maj Maaned blev opgivet mig af Statsbogholderiet, lod formode“. Det er beherskede Udtryk, men det er dog en Erkendelse af Uretten; Afbigten er der paa en smuk, men behersket Maade.

Maa jeg have Lov til at dvæle et Øjeblik ved dette Statsregnskab og dets Skæbne, for man kan lære ikke saa lidt deraf. Den 22. Marts, nogle faa Dage før Ministeriet Zahle styrtedes, meddelte daværende Finansminister Brandes, at han saa saaledes paa Statens Forhold, at det indeværende Finansaar vilde give et Overskud af 90 Mill. Kr. paa Driften, et Underskud paa Formuebevægelsen af 53,7 Mill. Kr., saaledes at man altsaa vilde faa et Kasseoverskud paa godt 36 Mill. Kr. Nogle Dage derefter styrtedes Ministeriet, og den nuværende Finansminister traadte til. I en Tale, han holdt den 18. Maj, havde den højtærede Finansminister en sørgelig Meddelelse at gøre Tinget. Han sagde, at den Oversigt, han maatte give angaaende Finansernes Stilling, vilde adskille sig ikke uvæsentligt fra den, Finansminister Brandes fremlagde forinden Valgene. Den højtærede Finansminister fortsætter saa med at sige, at hans Forgænger „regnede med et Overskud for det nu afsluttede Finansaar paa godt 36 Mill. Kr., naar bortses fra Genforeningslaanet, hvilket der selvfølgelig maa bortses fra i denne Sammenhæng. Det kan allerede nu ses, at dette anslaaede Overskud vil forvandle sig til et ikke ubetydeligt Underskud. Men jeg ønsker først at gøre nærmere Rede herfor, naar Tallene foreligger med størst mulig Fuldstændighed, hvilket de først kan, naar Tillægsbevillingslovforslaget staar foran den endelige Vedtagelse her i dette høje Ting“.

Man ser af denne Udtalelse den Mand, som bekymret maa give en sørgelig Meddelelse til Tinget, forbereder dette paa noget uhyggeligt, der vil indtræde, men som ikke paa nogen Maade vil give endelig Besked, før alt ligger saaledes, at man ganske klart

kan forelægge de endelige Tal. Dette skete den 15. Juni. Naar den højtærede Minister i sin Forelæggelsestale talte om de Tal, som Statsbogholderiet havde givet ham i Maj Maaned, maa dette enten være en Fejltagelse eller Fejlerindring, thi det var den 15. Juni, at Tallene forelagdes, eller ogsaa maa den højtærede Finansminister den 15. Juni havde benyttet gamle Tal, hvad jeg ikke tror. Jeg gør altsaa opmærksom paa, at det var den 15. Juni og ikke i Maj, at dette skete, den 15. Juni, d. v. s. 2½ Maaned efter Finansaarets Udløb, altsaa efter at en meget lang Tillægsperiode var udløbet, og paa et Tidspunkt, hvor man maatte antage, at de Tal, som var givne, var absolut og uigenkaldelig rigtige. Det var derfor med nogen Forbavselse, at man saa denne Finanslov opbygget paa den Tillægsbevillingslov, som vi den Dag vedtog, og som den højtærede Finansminister gennemførte.

For slet ikke at komme ind paa Enkeltheder i Tal nævner jeg kun de tilsvarende Tal til dem, jeg nævnte før. Den Tillægsbevillingslov, som den nuværende højtærede Finansminister forelagde og fik vedtaget, viste et Overskud paa Driften af 27 Mill. Kr. — det var altsaa svundet 63 Mill. Kr. siden Martsopgivelsen —, et Underskud paa Formuebevægelsen paa 77¾ Mill. Kr. — det var altsaa steget 24 Mill. Kr. — og et samlet Kasseunderskud paa 51 Mill. Kr., altsaa i alt 87 Mill. Kr. daarligere end det, Finansminister Brandes havde bebudet. Det bør dog tilføjes, at saa snart Finansministeren havde forelagt denne Opgørelse, tilføjede han til Beroligelse: slet saa galt vil det virkelige Forhold ikke blive, og saa gik han over til at skildre det, han mente var det virkelige Forhold.

Men naar jeg nævner dette, vil jeg gøre opmærksom paa et ejendommeligt Forhold. Medens Finansministeren altsaa havde faaet vedtaget en Finanslov, om hvilken han sagde, at den ikke gav det virkelige Billede, trængte underligt nok det virkelige Billede aldeles ikke ud til Venstres Vælgere. Venstres Vælgere blev aldeles ikke bekendt med det, som Finansministeren kaldte det virkelige Billede. Nej, de saa stadig for sig Finanslovens Tal med et samlet Kasseunderskud paa 51 Mill. Kr., og det var dette uhyre Underskud, som ængstede saa overordentligt under Valgkampen. Man vil deraf kunne se, at Finansministre før Valgkampen bør være forsigtige, og at de ikke bør lade vedtage Finanslove, som de erkender er urigtige, men at de bør lade dem vedtage i den Form, som de i alt Fald selv vil staa inde for; thi ellers kommer de